

Jaarverslag 2018
Centrum voor Innovatief Vakmanschap Water (CIV Water)

Inhoudsopgave

	Pag.nr.
1. Inleiding	3
2. Mensen	4
a. Kernteam	
b. Organisatie	
c. Governance	
3. Markt	5
a. Business Model	
b. Positie en profilering	
c. Kanalen en relaties	
4. Dienstverlening	8
a. Platform	
b. Aanbod	
5. Kernactiviteiten en faciliteiten	8
a. Ontwikkelen concept Wendbaar Vakmanschap in de watersector	
b. Uitdragen geïntegreerde propositie Innovatie onderwijs – Huisopleider	
c. Versterken positie binnen de doorlopende leerlijn water	
d. Versterken WaterCommunity	
e. Verdere verduurzaming	
6. Finance en control	11
7. Terugkijken op 2018	14

1. Inleiding

2018 was het eerste jaar van een duurzaam CIV Water. Vanuit het verduurzamingsplan is er hard gewerkt aan het concept Wendbaar Vakmanschap en is dit doorvertaald richting het concept Hybride Leeromgeving. In nauwe samenwerking met de partners is verkend welke mogelijkheden dit heeft voor de verdere verbinding onderwijs en bedrijfsleven.

Het eerste jaar heeft aangetoond dat aanvullende financiering noodzakelijk is voor de verduurzaming van CIV Water. Het concept Hybride Leeromgeving biedt hierin een tweetal perspectieven: Een RIF 2.0 Scale up subsidie en als opleidingsplek voor open inschrijvingen voor procestechniek/operator opleidingen. Hiervoor zijn in 2018 de voorbereidingen gestart.

Daarnaast is er vanuit Brussel belangstelling voor het 'mechanisme' van CIV Water binnen het eco systeem WaterCampus; het zogenaamde Platform of Vocational Excellence (PoVE). Het samenwerken aan de excellente vakman op MBO-niveau door scholen en bedrijven is de opmaat geweest voor het initiëren van een pilot vanuit Brussel. Hierop heeft CIV Water zich met partners uit de WaterCampus ingeschreven. In 2019 wordt duidelijk of deze initiatieven leiden tot financiële ondersteuning.

Bovengenoemde initiatieven dragen bij aan de koers die MBO Life Sciences wil varen. Met de hybride leeromgeving wordt Wendbaar Vakmanschap versterkt waarin studenten én docenten zich kunnen ontwikkelen. Dit loopt parallel aan de ontwikkeling van de RIF Wendbaar Vakmanschap Food. Het uitvoeren van het PoVE biedt een structuur waarin docenten en studenten kunnen leren en ontwikkelen met de partner regio's.

Er zijn weer verschillende mooie projecten opgezet. Zo heeft het CIV Water voor een onvergetelijke stage kunnen zorgen voor MBO Life Science studenten bij WLN in Indonesië en zijn er weer prachtige ontwikkeltrajecten opgezet bij onze partners. Daarnaast is, met Terra Next als creboschool, in september gestart met een BBL-opleiding Waterbeheerder 2.0.

In de zomer van 2018 is het CIV verhuisd van locatie. De locatie Business Centre Johannes de Doper werd te klein voor het team en de afstand tot de partners uit de WaterCampus werd te groot. Kantoor in het Wetsus kantoor draagt hieraan bij. De nieuwe ruimte biedt ook een werkplek aan (gast)docenten.

Vanuit de doorlopende leerlijn is de verbinding met het HBO gezocht in de vorm van Associate Degree opleidingen. Vanuit een innovatief perspectief is gekeken naar het 'slimmer' verbinden van bestaande AD's en niet zo zeer in het inhoudelijk vorm geven van nieuwe AD-opleidingen.

Dit jaarverslag is geschreven aan de hand van het fasemodel van het PBT.

2. Mensen

a. Kernteam

In 2018 is de samenstelling van het team gewijzigd met de aanname van Marieke Kooi als junior projectleider. De omvang van het team is gelijk gebleven; het kernteam bestaat uit 5 medewerkers van totaal 3,6 FTE en een docententeam van 5 docenten met in totaal 1,2 FTE. De docenten werken grotendeels op in-kind basis. Het team blijft een klein en slagvaardig team met ondersteuning en inzet van de partners.

b. Organisatie

CIV Water staat voor de ontwikkeling van innovatief onderwijs in co-creatie met zijn partners. Dit onderwijs ontwikkelen we in samenwerking met scholen en bedrijven / overheidspartners om direct de juiste vertaling naar de toekomstige vakman te kunnen maken.

CIV Water is de facilitator van het creatieve proces waarin groepen kennis delen en onderwijs ontwikkelen. We richten ons hierbij zowel op kennisgebieden, nieuwe technische en technologische ontwikkelingen als op de ontwikkeling van wendbaar vakmanschap binnen de watersector.

Uitgangspunt van opleidingen van CIV Water is dat in elk ontwikkeltraject een docent en een praktijkexpert samenwerken. Bij de uitvoering wordt de praktijkexpert didactisch ondersteund wordt door docenten. Dit vraagt een actief partnernetwerk dat bereid is te investeren in onderwijsontwikkeling.

c. Governance

De Raad van Advies, bestaande uit de primaire partners, is in 2018 driemaal bijeengewees. Op basis van kwartaalrapportages is de realisatie van de doelstellingen 2018 gemonitord.

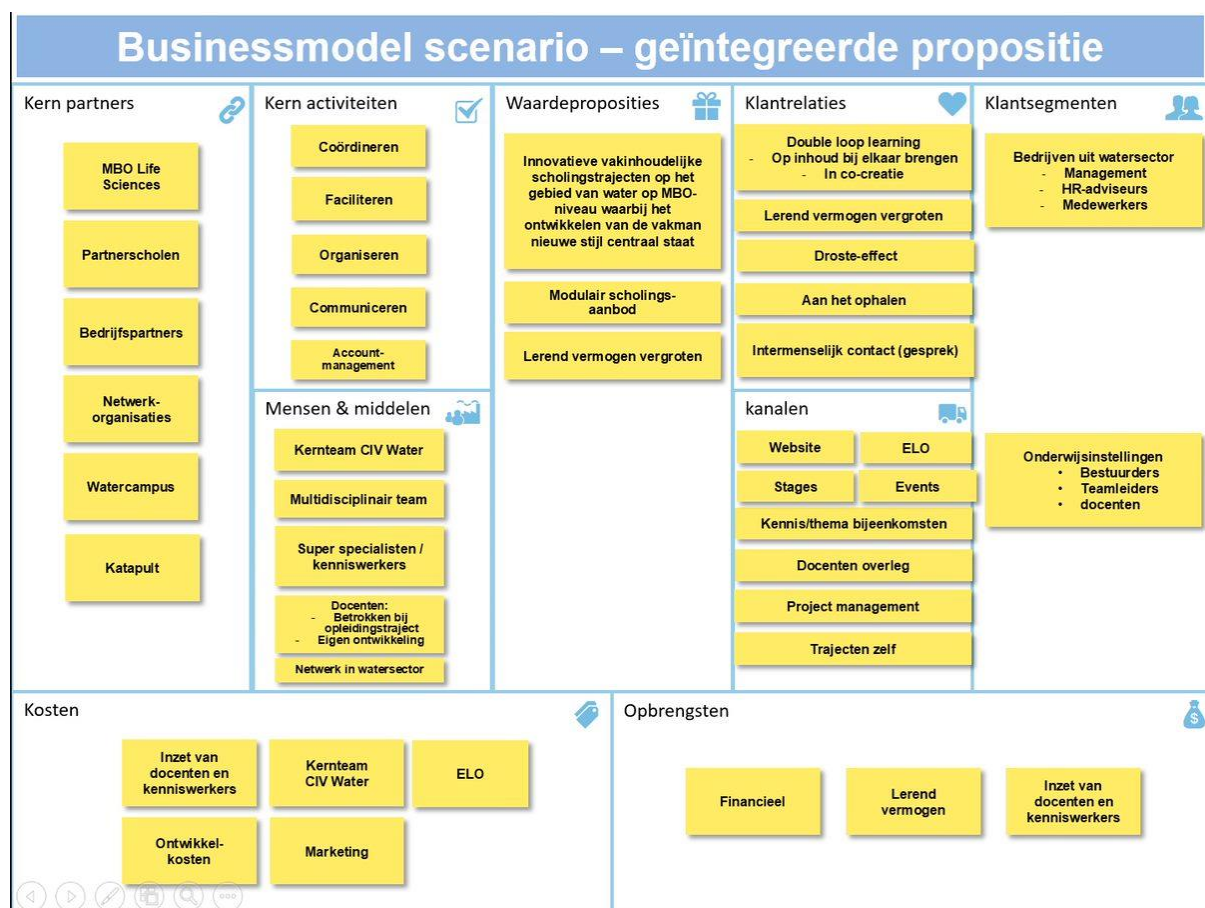
De samenstelling van de stuurgroep is in 2018 gewijzigd. Mevrouw Ilona Dulfer is de nieuwe vertegenwoordiger van Nordwin College.

In 2018 bestaat de stuurgroep uit:

- Carlo Segers (Friesland College), penvoerder en voorzitter;
- Ilona Dulfer (Nordwin College);
- Esther van Duuren (MBO Life Sciences)
- Oeds Bijlsma (Wetterskip Fryslân);
- Doeke Schippers (Vitens);
- Hilde Prummel (WLN);
- Feiko Hielkema (Noorderzijlvest);
- Betty Johans (HBO LS & T).

3. Markt

a. Businessmodel

Verduurzamingsplan 2018-2020

Na afronding van de projectfase ging CIV Water in 2018 verder als verduurzaamde organisatie, vallende onder het Friesland College. Hiervoor is in 2017 een verduurzamingsplan opgesteld, waarin CIV Water verder werkt aan het ontwikkelen van de excellente vakman- of vrouw in de watersector. Ook werkt het CIV verder aan een betere aansluiting tussen praktijk en onderwijs, zodat meer jongeren kiezen voor werken in de watersector.

b. Positie en profilering

CIV Water is als bruggenbouwer actief in het werkveld en onderwijs in de watersector. Kenmerkend is de innovatieve onderwijsontwikkeling door verbinding van beide werelden door co-creatie. Door kenniswerkers uit de eigen organisatie als gastdocent in te zetten wordt de praktijkkennis ontsloten. De kenniswerkers ontvangen didactische ondersteuning door docenten uit het mbo-onderwijs die bij voorkeur ontbrekende kennisonderdelen verzorgen. De docenten nemen actief deel aan de bedrijfstraining en hebben deze kennis verbonden aan het mbo-onderwijs. Naast het bieden van begeleiding organiseert CIV Water diverse Masterclasses over verschillende onderwerpen.

Wendbaar Vakmanschap

In 2018 heeft CIV Water zich gericht op de verdere ontwikkeling van het concept Wendbaar Vakmanschap, zowel binnen de waterbedrijven als binnen mbo-instellingen. Binnen het concept Wendbaar Vakmanschap worden kennis en vaardigheden van de zittende vakman nauw verweven met de persoonlijke ontwikkeling van het individu, waardoor hij/zij in een lerende houding komt en zijn eigen ontwikkeling samen met de werkgever en het CIV Water actief vormgeeft. Uitgevoerde ontwikkeltrajecten hebben input gegeven aan het concept Wendbaar Vakman.

Hybride leeromgeving

In 2018 is er een start gemaakt met het project samen met het Waterapplicatiecentrum (WAC) om een hybride leeromgeving vorm te geven. In deze omgeving kan door zowel studenten als professionals samen geleerd worden onder begeleiding van een docent en/of praktijk expert. In het WAC staan proefopstellingen van bedrijven die als veilig leervihicel kunnen worden ingezet.

Tevens kan deze omgeving worden gebruikt voor het uitvoeren van open inschrijvingen gericht op procestechnici en procesoperators uit het werkveld. In deze opleidingen kunnen docenten en studenten meedraaien.

Huisopleider

Als huisopleider heeft CIV Water samen met de partners ontwikkeltrajecten vormgegeven ten behoeve van het werkveld. Door kenniswerkers uit de eigen organisatie als gastdocent in te zetten wordt de praktijkkennis ontsloten. De ontwikkeltrajecten zijn gericht op het ontwikkelen van de wendbare vakman. In 2018 hebben bij het Vitens Drinkwater techniek traject studenten van MBO Life Sciences deelgenomen. Een positieve ervaring die in 2019 een breder vervolg krijgt.

Ontwikkeling onderwijsmateriaal

Een andere vorm van co-creatie tussen werkveld en onderwijs is het ontwikkelen van keuzedelen op de terreinen van waterbeheer/-management, procestechniek en laborant/analist. In de co-creatie sessies wordt het werkveld actief ingezet om het vernieuwende onderwijsmateriaal optimaal te laten aansluiten bij mbo-onderwijs. Bij het uitvoeren kunnen medewerkers uit het werkveld ook als gastdocent worden ingezet. In samenwerking met Van Hall Larenstein zijn de eerste stappen gezet in de verkenning van de mogelijkheden voor verbinding mbo/hbo met behulp van een Associate Degree Water.

Samenwerking werkveld

In de waterschaps- en drinkwatersector heeft CIV Water een goede positie verworven om in gezamenlijkheid de zittende en toekomstige vakmensen te ontwikkelen. CIV Water heeft zitting genomen in diverse landelijke platforms binnen de watersector. Hiermee worden ontwikkelingen voor de hele sector op de voet gevolgd.

Samenwerking WaterCampus Leeuwarden

Als onderdeel van de WaterCampus Leeuwarden verzorgt CIV Water de verbinding van mbo naar hbo in een doorlopende leerlijn water. Binnen de WaterCampus Leeuwarden maakt CIV Water ook in 2018 deel uit van de pijler Education. Wetsus Academy, CEW en CIV Water werken samen aan onderwijs gerelateerde marketing en communicatie. Belangrijkste unique selling point vormt de zgn. Doorlopende leerlijn water (Illustratie 2), waarbij studenten zowel mbo-, hbo- als wo-onderwijs op het gebied van water kunnen volgen.

Illustratie 2: Doorlopende leerlijn water Leeuwarden

c. Kanalen en relaties

- Het accountmanagement wordt uitgevoerd door de projectleider en de projectcoördinator drinkwater. De leden van de klankbordgroep bestaande uit onze primaire partners dragen met hun netwerk bij aan kansen voor gezamenlijke ontwikkeltrajecten. Niet alleen heeft dit geresulteerd in veel ingangen binnen de watersector, zoals waterschappen en drinkwaterbedrijven, maar ook in de lokale overheden.
- De samenwerking met de WaterAlliance biedt toegang tot alle partners van de WaterCampus. In samenwerking met de WA worden themabijeenkomsten georganiseerd en wordt het opleidingsaanbod via de nieuwsbrief WA gecommuniceerd.
- CEW en CIV Water hebben in de samenwerking binnen de WaterCampus periodiek commercieel overleg; dit heeft geleid tot nieuwe leads en verkenning van de mogelijkheden voor inzet van mbo-studenten in toegepaste onderzoeksopdrachten en de ontwikkeling van medewerkers.
- De website www.civwater.nl is het informatiekanaal voor ontwikkelingen binnen CIV Water en zijn netwerk. Daarnaast is het netwerk geïnformeerd door middel van nieuwsbrieven en vonden er meerdere kennisbijeenkomsten plaats over diverse waterthema's. CIV Water was in 2018 standhouder op meerdere beurzen. In samenwerking met de WaterCampus zijn er open dagen en informatiebijeenkomsten voor aankomende studenten Watertechnologie georganiseerd.
- CIV Water heeft zitting in landelijke platformen, waaronder de Vereniging voor Zuiveringsbeheerders (VVZB) en Platform Watersysteembeheer overleg (PWSO), binnen de waterschappen op het terrein van waterzuiveringen en watersysteemonderhoud. Deze platformen vertegenwoordigen een grote doelgroep van mbo-medewerkers.

- Platform Bèta Techniek is de programmaorganisatie die samen met #Wijzijnkatapult, de succesvolle koplopers binnen de CIV's, inzetten voor PR, innovatie en denktank. Dit leidt tot nieuwe verbindingen en contacten.

4. Dienstverlening

a. Platform

CIV Water is onderscheidend en concurrerend in de markt. CIV Water vormt onderdeel van de WaterCampus Leeuwarden. De WaterCampus is uniek in de vormgeving van onderwijs in het “water” voor zowel mbo, hbo als wo. CIV Water heeft een nauwe samenwerking met bedrijven op basis van gelijkwaardig partnerschap, waarbij het CIV samen in co-creatie onderwijs op maat ontwikkeld. Dit doet het CIV voor professionals, maar ook voor het reguliere mbo-onderwijs. CIV Water kiest in de uitvoering voor het gebied Noord-Nederland. Voor de rest van Nederland werkt CIV Water samen met partners. Zie daarvoor illustratie 1.

b. Aanbod

Samen met onze partners zoeken we naar de ontwikkelvraag in het werkveld en het onderwijs. Wij faciliteren het ontwerpproces en regisseren de uitvoering ervan. De uitvoering van de ontwikkeltrajecten wordt gerealiseerd door een co-creatie van kenniswerkers (gastdocenten) en docenten. Hierbij is het ontwikkelen van wendbaar vakmanschap uitgangspunt. Dit heeft in 2018 geresulteerd in meerdere ontwikkeltrajecten.

5. Kernactiviteiten en faciliteiten

In deze paragraaf wordt de realisatie van de doelstellingen over geheel 2018 weergegeven. Monitoring van de voortgang gedurende 2018 vond plaats via kwartaalrapportages aan de stuurgroep.

1. *Ontwikkelen concept Wendbaar Vakmanschap in de watersector*

Eind 2018 zijn de uitgangspunten van Wendbaar Vakmanschap beschreven en zijn voorzien van praktijkvoorbeelden.

De praktijkvoorbeelden zitten in de uitvoering van onze ontwikkeltrajecten. Het beschrijven van de uitgangspunten is onderdeel van de RIF 2.0 Scale up subsidie aanvraag. Deze is in voorbereiding voor indiening in 2019.

De doelstelling is voor 60% behaald.

Er zijn twee testimonials van Wendbaar Vakmanschap door partners beschreven.

Er zijn vier testimonials geschreven door vier partners van CIV Water. Deze staan op onze website vermeld. Naast de testimonials zijn er persoonlijke ervaringen van deelnemers vastgelegd op onze website en in ons promotiefilmpje.

Wie:

1. Robbert de Geus (MBO Life Sciences)
2. Heleen Thiescheffer (Waterschap Drent Overijsselse Delta)
3. Helmut Lenting (Vitens)
4. Marscha van der Wiel (WLN)

De doelstelling is voor 100% behaald.

2. *Uitdragen geïntegreerde propositie Innovatie onderwijs – Huisopleider*

Mbo docenten zijn in de lead bij ontwikkeltraject bij de werkveldpartners.

Bij al onze ontwikkeltrajecten is een docent betrokken vanuit de didactische invalshoek. De inhoudelijke component is de meeste gevallen bij de praktijkexpert aanwezig. De definitie wie in de lead is is dan een arbitraire.

De doelstelling is voor 80% behaald.

Minimaal twee scholen per keuzedeel nemen de ontwikkelde keuzedelen af voor het schooljaar 2018 – 2019.

Alle keuzedelen zijn in 2017 en 2018 uitgerold en door 1 school ingezet.

- ROC Leiden (keuzedeel Waterkwaliteit)
- Deltion College (keuzedeel Afvalwater)
- Willem I College (keuzedeel Drinkwater)
- Terra (keuzedeel Toekomstbestendig waterbeheer)

MBO Life Sciences ontbreekt in dit overzicht.

Deze doelstelling is voor 50% behaald.

Er zijn drie ontwikkeltrajecten door onderwijs en werkveld samen ontwikkeld en uitgevoerd, gebaseerd op de uitgangspunten voor wendbaar vakmanschap.

- Waterkwantiteit voor rayonbeheerders voor Wetterskip Fryslan (is nog in uitvoering)
- Watersysteembeheer voor Waterschap Drents Overijsselse Delta (gereed)
- Analist van de Toekomst voor Vitens en WLN (voorbereid en uitvoering in 2019)

Deze doelstelling is voor 70% behaald.

Er zijn twee (ontwikkel)trajecten ontwikkeld en uitgevoerd waarin de deelnemers voor 50% bestaan uit studenten.

Bij de opleiding Drinkwatertechniek van Vitens sloot een groep van vier vierdejaars MBO Life Sciences studenten aan bij de eerste module. Naast inhoudelijke aansluiting bij de ontwikkeltrajecten is het afstemmen van de planning onderwijs en uitvoering traject een lastige gebleken. De ambitie blijft bestaan bij deze doelstelling maar de uitvoering is weerbarstig en moet lager worden ingeschat.

Deze doelstelling is voor 20% behaald.

3. *Versterken positie binnen de doorlopende leerlijn water*

CIV Water heeft vier events vanuit de WaterCampus georganiseerd om vmbo (klas 2 en 3) en havo scholieren te enthousiasmeren voor een opleiding in de watersector.

CIV Water was onder andere op diverse open dagen te vinden en beurzen waar ook scholieren kwamen om zich te oriënteren op hun vervolgopleiding.

In januari heeft CIV Water meegedaan aan de Lego League gericht op VMBO en Voortgezet Onderwijs. In januari was CIV Water ook aanwezig op de Open Dagen van MBO Life Sciences en in het najaar op de open dag van Hogeschool NHLStenden. Ook op de WaterCampus Experience Day werden scholieren geënthousiasmeerd voor een opleiding in de watersector.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

CIV Water organiseert twee events waarin mbo studenten samenwerken met het water werkveld.

CIV Water organiseerde in september 2018 een stage naar Indonesië waar studenten gingen samenwerken met bedrijven uit het water werkveld. Ook werkten studenten samen in het waterwerkveld bij een module in het traject Drinkwatertechniek bij Vitens.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

Verkenningresultaat nieuwe Associate Degree opleiding in samenwerking met Van Hall Larenstein.

In het najaar is de verkenning gestart en de eerste uitkomsten zijn niet een nieuw AD ontwikkelen, maar in een andere vorm aanbieden en het combineren van bestaande AD's binnen Van Hall Larenstein. Het idee om een flexibel module huis vorm te geven vanuit 4 bestaande AD's gaat in 2019 verder onderzocht worden.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

4. Versterken WaterCommunity

CIV Water heeft met haar positie binnen de WaterCampus een podium om netwerkpartners te verbinden.

CIV Water is in juli verhuist naar het Wetsus kantoor en zit daarmee midden in de WaterCampus. Naast zichtbaarheid is de verbinding versterkt door gezamenlijk events (EWTW en WaterExperience Day), op beurzen te staan en de overleggen (communicatie en marketing) te intensiveren.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

CIV Water deelt haar ervaringen op vier landelijke podia.

In 2018 is er intensief met Platform Bèta Techniek opgetrokken op diverse landelijke podia. In het rijtje succesvolle CIV's staat CIV Water hoog genoteerd en deze ervaringen wil PBT graag met andere leden uit het netwerk delen. Op diverse podia en voor diverse groepen zijn de ervaringen van CIV Water gedeeld.

1. Op de landelijke CVI-bijeenkomst in Leeuwarden hebben we een workshop Wendbaar Vakmanschap verzorgd;
2. De landelijke dag voor laboratoriumscholen in Rotterdam zijn er twee workshops over het keuzedeel waterkwaliteit verzorgd;
3. Op de Katapultdag met als thema 'Leven lang ontwikkelen' is de ervaring van onze succesvolle projectuitvoering gedeeld;
4. Twee workshops verzorgd op de landelijke MBO Raad dag met als thema 'Leven Lang Ontwikkelen'.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

Binnen de WaterCampus werkt CIV Water mee aan twee events binnen de watersector.

CIV Water heeft een actieve bijdrage geleverd aan de European Week Tech Water door onder andere een workshop te verzorgen over Wendbaar Vakmanschap. Verder is de succesvolle WaterCampus Experience Day een resultaat van een mooie samenwerking met de WaterCampus partners. In april werd vanuit de gemeente het Waterfestival georganiseerd op de WaterCampus, waar CIV Water ook onderdeel van was.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

Drie masterclasses verzorgd voor en door partners van CIV Water.

Er zijn twee masterclasses verzorgd in 2018; Masterclass Didactiek en een Masterclass DNA Technieken. De masterclasses zijn voor en door onze partners en zijn gericht op inhoud en op vorm. Beide masterclasses zijn bezocht door zowel werkveld als onderwijs. Een derde masterclass is niet georganiseerd vanwege agenda technische redenen.

Deze doelstelling is voor 67% behaald.

In het najaar organiseert CIV Water in samenwerking met CEW de General Assembly.

De General Assembly (GA) is niet gehouden in 2018. Achterliggende doel was deze bijeenkomst te combineren met activiteiten vanuit Culturele Hoofdstad. Het PBT heeft ervoor gekozen om één van beide General Assembly's zelf te organiseren in het najaar. Dit wordt voor de komende jaren de opzet: één zelf organiseren en één regionaal met medewerking van een CIV / CoE. Helaas hebben we de GA niet kunnen organiseren.

Deze doelstelling is voor 0 % behaald.

CIV Water is voor huidige en mogelijk toekomstige partners binnen de watersector zichtbaar via social media.

CIV Water was zichtbaar via onder andere Facebook, LinkedIn en Twitter.

Facebook:

CIV Water heeft in 2018 26 nieuwe Vind-ik-leuks op Facebook gekregen, waardoor het CIV het jaar afsloot met 47 Vind-ik-leuks. De trend van Facebook is dat mensen Facebook veelal voor privédoeleinden volgen en geen werk gerelateerde bedrijven volgen. Een post met de vacature junior projectleider deed het opvallend goed met een bereik van 4100 mensen. In totaal had CIV Water 53 Facebook berichten, waarmee we in totaal 1244 keer interactie hebben gehad met onze volgers in vorm van een like op een bericht of een reactie. In totaal hebben we door deze interactie 10.985 mensen op Facebook bereikt.

Twitter:

In totaal heeft CIV Water in 2018 op Twitter 13.845 weergaves gehad. Dit deed CIV Water in 46 tweets en retweets. CIV Water vindt het belangrijk dat ook nieuws van de partners in het netwerk van CIV Water wordt gedeeld. In totaal kreeg CIV Water er 15 nieuwe volgers bij, waaronder Vitens.

LinkedIn:

In 2018 was 11% van de bezoekers op de LinkedIn pagina van CIV Water afkomstig uit de bedrijfstak onderwijsmanagement en 10% uit de tak duurzaamheid en milieu. Eind 2018 had CIV Water 52 volgers op LinkedIn. In totaal hadden alle 35 berichten op LinkedIn 8429 weergaven. Berichten werden 95 keer interessant gevonden.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

5. Verdere verduurzaming

CIV Water werkt drie scenario's uit voor de verdere verduurzaming.

De uitwerking en bespreking de opties in de Raad van Advies heeft geleid tot de keuze om het scenario van aanvullende subsidies te gaan volgen. In dit spoor is gestart met de RIF 2.0 Scale up subsidie aanvraag en de aanvraag van de pilot Platform Vocational Education (PoVE). Beide aanvragen worden in 2019 behandeld door de beoordelende commissies.

Deze doelstelling is voor 100% behaald.

Zichtbaarheid CIV Water bij bijeenkomsten, beurzen en symposia

Dit jaar was CIV Water aanwezig als standhouder tijdens diverse evenementen, o.a.:

- Lego League Water
- Waterinfodag
- Aqua Nederland Vakbeurs
- General Assembly
- WaterCampus Experience Day
- European WaterTech Week / Wetsus congres
- Open Dagen MBO Life Sciences
- Open Dagen NHL Stenden Hogeschool
- Masterclass Didactiek Wendbaar Vakmanschap
- Waterfestival
- Katapultdag

Bereikt: water gerelateerde bedrijven, (toekomstige) studenten en partnerbedrijven.

6. Finance & Control

In onderstaande tabel het financiële resultaat 2018 ten opzichte van de begroting 2018:

	BEGROTING 2018	REALISATIE 2018
BATEN		
BEGINSALDO LIQUIDE MIDDELEN	€ 850.000	€ 850.000
Bedrijfsopleidingen	€ 175.000	€ 116.169
Onderwijsmateriaal	€ 75.000	-
Innovatiemiddelen	€ 50.000	-
Subsidie Provincie Fryslân	€ 50.000	€ 25.000
RIF 2.0 Scale up subsidie		
PoVE subsidie		
Inkind bijdragen	€ 250.000	€ 220.028
Totaal baten	€ 1.450.000	€ 1.211.197

Kort gezegd vallen alle baten tegen. De bedrijfsopleiding zijn lager uitgevallen door met name het doorschuiven naar 2019. Er is geen concrete vraag gekomen/opgehaald uit het onderwijs voor het ontwikkelen van onderwijsmateriaal en innovatiemiddelen. In 2019 wordt hier gericht actie op ondernomen om te achterhalen of hiervoor noodzaak is en wat er ontwikkeld moet worden. De subsidie van Provincie Fryslân is lager uitgevallen, omdat er een deel was gekoppeld aan 2017 maar nog niet ontvangen. In 2019 is de subsidie wederom € 50.000,-. Een lagere inkind bijdrage is enerzijds het gevolg van een beperkte beschikbaarheid aan de onderwijszijde en anderzijds als gevolg van het uitblijven van een concrete ontwikkelvraag in samenwerking met het onderwijs.

	BEGROTING 2018	REALISATIE 2018
LASTEN		
Kosten Algemeen		
Management en ondersteuning	€ 99.500	€ 90.533
Inkind bijdragen partners	€ 30.000	€ 25.028
Inhuur externe deskundigheid	€ 5.000	€ 12.905
Materiële kosten	€ 50.000	€ 41.324
Totaal algemeen	€ 184.500	€ 169.790
Kosten Uitvoering		
Personele kosten	€ 171.250	€ 192.252
Inkind bijdragen partners	€ 220.000	€ 195.000
Inhuur externe deskundigheid	€ 30.000	€ 82.012
Materiële kosten	€ 30.000	€ 20.115
Totaal uitvoering	€ 451.250	€ 489.379
Totaal lasten	€ 635.750	€ 659.169

De kosten management en ondersteuning valt lager uit door het afscheid van Marcel van der Horst als directeur. De inhuur van externe deskundigheid bij kosten Algemeen is hoger door de inhuur van een schrijver voor de RIF 2.0 Scale up subsidie aanvraag.

Personele kosten zijn hoger door het aantrekken van Marieke Kooi; zij werkt 0,6 FTE via een pay roll constructie. De inkind bijdrage is lager en hiervoor bij de baten reeds toegelicht. Dit heeft wel een negatief

effect op de kosten voor inhuur externe deskundigheid. Voor de uitvoering en begeleiding van bedrijfstrainingen hebben we externe capaciteit moeten inhuren.

	BEGROTING 2018	REALISATIE 2018
BATEN		
BEGINSALDO LIQUIDE MIDDELEN	€ 850.000	€ 850.000
Totaal baten	€ 1.450.000	€ 1.211.197
LASTEN		
Totaal lasten	€ 635.750	€ 659.169
EINDSALDO LIQUIDE MIDDELEN	€ 814.250	€ 552.028

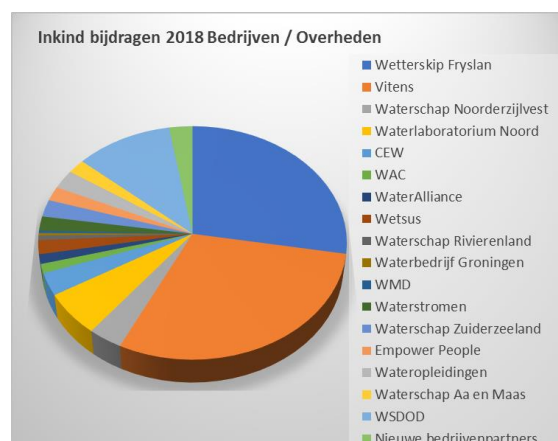
Samengevat is er een flink gat geslagen in de financiële positie van CIV Water in 2018. Aan de ene kant door het uitblijven van baten en een stijging van de kosten. Zonder aanvullende financiële middelen wordt de levensduur van een financieel zelfstandig CIV Water verkort. In 2018 zijn de scenario's voor alternatieve financiering opgesteld en is gekozen voor het indienen van subsidie aanvragen. Naast de (onzekere) subsidietrajecten wordt gezocht naar betaalde opleidingen in samenwerking met het WAC door een open inschrijvingsaanbod te creëren.

In-kind bijdragen 2018

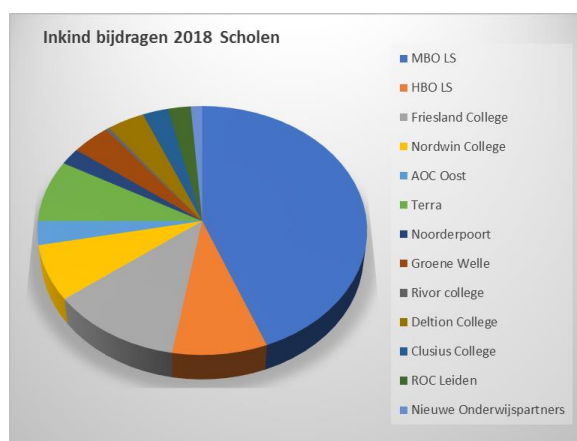
In 2018 is er voor € 220.000 aan in-kind bijdragen geleverd door de verschillende partners uit het werkveld en het onderwijs. Dit is een forse daling ten opzichte van de begrote € 250.000,-. Oorzaak is voornamelijk in het niet beschikbaar hebben van docenten (juiste kennis/vaardigheden) aan onderwijs zijde en het doorschuiven van projecten naar 2019 (Analist van de toekomst) aan de werkveld zijde.

De uitbreiding van het partnernetwerk heeft niet geleid tot meer beschikbare in-kind uren. Over 2018 heeft het werkveld meer in-kind uren ingezet dan in 2017. De verhouding werkveld/onderwijs is in 2018 52% / 48%.

2018			
Bedrijven / Overheden	Planning	Realisatie	* € 75
Wetterskip Fryslan	470	420	€ 31.500
Vitens	470	447	€ 33.525
Waterschap Noorderzijlvest	100	51	€ 3.825
Waterlaboratorium Noord	140	90	€ 6.750
CEW	40	47	€ 3.525
WAC	16	19	€ 1.425
Landustrie	0	0	€ -
WaterAlliance	16	20	€ 1.500
Kelstein	0	0	€ -
Wetsus	16	29	€ 2.175
Waterschap Rivierenland	20	10	€ 750
WBG	20	5	€ 375
WMD	20	5	€ 375
Waterstromen	30	30	€ 2.250
Waterschap Zuiderzeeland	60	36	€ 2.700
Empower People	45	30	€ 2.250
Dutch Water Partners	20	0	€ -
Wateropleidingen	60	40	€ 3.000
Waterschap Aa en Maas	60	30	€ 2.250
WSDOD	20	166	€ 12.450
Nieuwe bedrijvenpartners	50	40	€ 3.000
	1673	1515	€ 113.625

2018			
Scholen	Planning	Realisatie	* € 75
MBO LS	900	625	€ 46.875
HBO LS	160	123	€ 9.225
Friesland College	80	170,2	€ 12.765
Nordwin College	80	102	€ 7.650
AOC Oost	40	44	€ 3.300
Terra	40	114	€ 8.550
Noorderpoort	40	31	€ 2.325
Groene Welle	0	58	€ 4.350
Rivor college	20	6	€ 450
Drenthe College	20	0	€ -
Deltion College	60	56	€ 4.200
Wellant College	20	0	€ -
Helicon opleidingen	0	0	€ -
IPC Groene ruimte	20	0	€ -
Clusius College	0	38,5	€ 2.888
ROC Leiden	60	34	€ 2.550
Scalda	0	0	€ -
ROC Flevoland	0	0	€ -
Nieuwe Onderwijspartners	20	17	€ 1.275
	1560	1419	€ 106.403

Over bovenstaande inkind uren zijn de volgende zaken op te merken:

- Naast bovenstaande partners is het (partner)netwerk groter waarbij opgemerkt dat in 2018 met hen geen actieve samenwerking heeft plaatsgevonden.
- Bij MBO LS is de afname van uren verder te verklaren door dat minder capaciteit, zowel kwantitatief als kwalitatief, beschikbaar was om een bijdrage te leveren aan met name ontwikkeltrajecten. Daarnaast zijn er geen nieuwe onderwijsmaterialen ontwikkeld (keuzedelen) waaraan kon worden bijgedragen.
- Terra heeft veel meer uren ingezet ten behoeve van de ontwikkeling van de BBL-opleiding Waterbeheer. Terra Next is de crebo school.
- Friesland College heeft meer uren ingezet agv de inzet van Peet Ferwerda.

7. Terugblik op 2018

We kunnen stellen dat 2018 een mooi en druk jaar voor CIV Water is geweest. Een jaar met veel (tijdelijke) personele wisselingen binnen het onderwijs, bedrijfsleven en het team CIV Water. Veel aandacht dus voor overdracht, bijpraten en inwerken. Dan is een compliment aan het team op z'n plaats voor de geleverde prestaties.

Het eerste jaar van verduurzamen heeft nieuwe aandacht gevraagd waar de I van innovatief in naar voren kan komen. Het blijven doen van de goede dingen die we deden is belangrijk, maar ook vernieuwende dingen. Er is in 2018 een mooie start gemaakt met de hybride leeromgeving om op andere manier studenten, professionals en docenten in ontwikkeling te brengen.

Innovatief is ook de verbinding naar internationaal met de stagemogelijkheden op Indonesië en het doen van de aanvraag voor pilot PoVE. Deze ontwikkeling draagt bij aan de ontwikkeling van studenten en docenten en past uitstekend bij de richting die MBO Life Science opgaat.

Wat minder aandacht heeft gekregen in de doelstellingen 2018 is het starten van een BBL-opleiding Waterbeheer in samenwerking met Terra Next. Een prachtige samenwerking tussen 6 scholen en 2 waterschappen wat een diplomeringstraject heeft opgeleverd.

CIV Water is meer dan voldoende zichtbaar in haar netwerk. Vervolgstep in het verduurzamen is een breder netwerk met andere vragen ten aanzien van het opleiden. Met de stappen die in 2018 zijn gezet ligt er een mooi nieuw jaar 2019 te wachten.